بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ނަންބަރު: 95-CR/INDIV/2024/210

ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން

- ފޯމު ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ނަން: ނަޖްމުﷲ ޝަރީފް
- ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ދިފާޢީ ބާރު
- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 14 ޖޫން 2024
- ހައިކޯޓަށް ލިބުނު ތާރީޚު: 14 ޖޫން 2024
- އިސްތިއުނާފުކުރާ ނިންމުން: ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 360-CVC-2024 ޤަޟިއްޔާ
- މާއްދާ: ތަންފީޛުކުރުމުގެ މައްސަލަ

ދަށު ކޯޓަކުން ނިންމާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލަކުން ނިންމާ ނިންމުމެއް ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނީ ހާލަތްތަކުގައިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ، ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން ނުވަތަ ޤާނޫނު ތަޠުބީޤު ކުރުމުގައި ނުވަތަ މާނަކުރުމުގައި ކުށެއް ހިނގައިފައިވާކަން ޤަބޫލުކުރެވޭ ސަބަބުތަކެއް ހުރުން ނުވަތަ ހުކުމުގެ ތެރެއިން އަދި އިޖްތިހާދެއްގައި އައިބެއް ހުރުމުގެ ސަބަބުން ހުކުމަށް ނުވަތަ ނިންމުމަށް އަސަރުފޯރުވި އިޖުރާއަތެއް ބާޠިލު އިޖުރާއަތެއް ކަމަށްވުމުން، މި 02 ހާލަތުގައެވެ. ބުނެވިދިޔަ ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރު ފެނުނީ ދެކެން ގޮތެއް ހަދާފައިވާކަން ނުވަތަ ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ މިންވަރަށް ހެކިތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ނުވާކަން ނުވަތަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަން ނުވަތަ ހައްޤުތައް ގެއްލިފައިވާކަން ނުވަތަ އިންސާފަށް ހުރަސްއެޅިފައިވާކަން ހަމައެކަނި ބަލާ ބުނެފައިވާ ގޮތަށް މައްސަލައެއް ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަލައިނުގަނެވޭ ކަމަށާއި، އެގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބިނާކުރެވިދާނެ ހައްޤުތަކެއް ނުވާކަމަށާއި، އެފަދަ ކަންކަން ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށް އެ ނިންމުމެއްގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށް ބަޔާންކުރަންވާނެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-L/91 ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ގދ.ރަތަފަންދޫ، ކަސްތިރީވިލާ / ނަޖްމުﷲ ޝަރީފްގެ ފަރާތުން ވަކީލުވަޑައިގެން ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުނު ނަންބަރު 21/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކޮށްދިނުމަށް އެދި ނަޖްމުﷲ ޝަރީފްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ނަންބަރު 360-CVC-2024 ޤަޟިއްޔާގައި ނަޖްމުﷲ ޝަރީފް ވަކީލަކާއި ވަކާލާތުކުރައްވަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ ހުއްދަ ނުލިބޭކަމަށް ކަނޑައެޅި، އެ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މިނޫން ވަކީލަކު ވަކާލާތުކުރުމަށް އަންގާކުރުމުގެ ވަކީލަކު އަސްލާ ހުށަހަޅުއްވާފައި، ވަކީލަކު ވަކާލާތުކުރައްވާ މުވައްކިލުގެ ނަމުގައި، ވަކީލަކު ވަކާލާތު ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަކީލާ އަލުން އިޖުރާއަތުކުރާއި ހަމައެކަނި ވަކީލެއް ހުށަހަޅާ ބައްލަވާ މުއްސަނދި އާއި އިންސާފުވެރިކަން ނަގައިދިނުމަށް

ކަނޑައަޅާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އެންމެހައި ކަންކަން 24 ފެބްރުއަރީ 2022 އިން ފެށިގެން ރަސްމީ ބަނދުނޫން 21 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފުރިހަމައަށް ތަންފީޛު ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ޔުނިވަރސިޓީގެ މައްޗަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކޮށްފައިވާ އަމުރު އެއްގޮތަށް، މި ނިންމުމަކީ ތަންފީޛުވެ ނިމިފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފައިވެއެވެ.

މި ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ނަޖުމުﷲ ޝަރީފުގެ ފަރާތުން 3 (ތިނެއް) ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

ނަޖުމުﷲ ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ އަމުރު އެއްގޮތަށް ތަންފީޛުވެ ނިމިފައިވާ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އެ އަމުރުގައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމައަށް ތަންފީޛުކޮށްފައިވާކަން ކަށަވަރު ކުރެވޭއެއްޗެއް ކަރުދާހުގައިވާތީ، މިކަމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޢަދުލުވެރިކަމާއި ހަމަހަމަކަމާއެކު ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބުމުގެ އުސޫލާއި ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ އަމުރުގައިވާ ކަންކަމަށް ވަކިވަކިން ނަޒަރުކޮށް އެކަންކަން އެއަމުރާއި އެއްގޮތަށް ތަންފީޛުކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތު ކޮށްދިން ކަށަވަރުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލައިގެ ބުނުމަށް ވާސިލުވުމުގައި ޝަރީޢަތުން ކަށަވަރުކޮށްފައިނުވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ އަމުރުގައިވާ ކޮންކަމަކަށް ކަމެއް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެދީފައިނުވެއެވެ.

ނަޖުމުﷲ ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި، ފުރިހަމަ ޤާނޫނީ ފަރުވާ ނުދީ މައްސަލަ ނިންމާފައިވުމަކީ، ޤާނޫނު އަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތީގައި، އަދި އެ މީހެއްގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ހިންގުމުގައި އަދި ޤާނޫނުގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ޤާނޫނުން ލިބިދޭ މަންފާއަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ލިބުމުގެ ޙައްޤާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި ބުނެފައިވާއިރު، ސާބިތު ކޮށްދިން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު އަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވެފައިވަނީ ކިހިނެއްކަމާއި މި ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުފުލާ ޤާނޫނީ ބަހުސް ކޮބައިކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެދީފައިނުވެއެވެ.

ނަޖުމުﷲ ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ އަމުރު ތަންފީޛު ނުކުރުމާމެދު ނަޖުމުﷲ ޝަރީފު [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، "އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] ޤާނޫނީ ޙައްޤު" [illegible] ނަޖުމުﷲ ޝަރީފުގެ [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ނަޖުމުﷲ ޝަރީފުގެ [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލަ ނިންމުމުގައި [illegible] މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

އެހެންކަމުން ގދ.ރަތަފަންދޫ، ކަސްތޫރީވިލާ / ނަޖީބުﷲ ސަލީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކުގައި ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނުވަތަ ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުމަށް ވާސިލުވުމުގައި ކުށެއް ހިނގައިފައިވާކަމަށް ނުވަތަ ޤާނޫނާ ހިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްދީފައިނުވާތީއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ފުދޭ ބާވަތެއް ބަޔާންކޮށްދީފައިނުވާތީއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-L/87 ނިންމުމާއި، ނަންބަރު 2019/SC-L/91 ނިންމުން އަދި އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ އިސްތިއުނާފަށް ޚާއްޞަ ދިރާސާއެއް ބޭނުންވާ ޤާނޫނީ ސުވާލެއް އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލައިގައި ހިމެނިފައި ނުވާތީ، އެ ނިންމުންތަކާއި، ހައިކޯޓުގެ ގަވާއިދު (2011) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާއާ ބަލާފައި މި މައްސަލަ މި ކޯޓަށް ބަލައިގަނެވޭނެ ނުވާކަން އަންގަމެވެ.

03 މުޙައްރަމް 1445ހ.

09 ޖުލައި 2024މ.

ހުސައިން މުޙައްމަދު ރަޝީދު

އަސިސްޓަންޓް ރަޖިސްޓްރާރު

(ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރައްވާ)

ނޯޓު: ރަޖިސްޓްރާރު ނިންމާ ނިންމުންތަކާ މެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެ ކަން އެ ފަރާތަކަށް އެންގި ދުވަހުން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ނިންމުން ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އެދި ހައިކޯޓުގެ ޖަސްޓިސްއަކަށް އެ ނިންމުން ރިވިއުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެންވެއެވެ. މި މުއްދަތު ގުނާނީ ބަންދު ދުވަސްތައް ހިނުން ގުނާ ގޮތުގައެވެ.